

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
คำนำ	(5)
สารบัญ	(7)

คติปกครองที่สำคัญเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 ประการ

1 คติเกี่ยวกับการเข้าสู่ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง	
ของสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น	1
1.1 การฟ้องเพิกถอนคำสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และขอให้ชะลอการเลือกตั้งไว้ก่อน	1
1.2 การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกและการประชุมสมัยวิสามัญกรณีเร่งด่วน	2
1.3 การฟ้องว่าผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพโดยล่าช้าเกินสมควร	3
1.4 กรณีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต	5
1.5 อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอกรณีมีคำสั่งให้สิ้นสุดสมาชิกภาพเนื่องจากมีพฤติกรรมทุจริต	6
1.6 คำสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากเคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัด มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านยังไม่พ้นห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง	6
1.7 กรณีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	8
1.8 การพ้นจากสมาชิกภาพเนื่องจากมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	8
1.9 การเยียวยาภายในฝ่ายปกครองกรณีการอุทธรณ์คำสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ	9
1.10 กรณีมีผู้นำไปลาออกมายื่นแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	10
1.11 คำสั่งให้พ้นจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งยังไม่ครบหกเดือนนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง	11
1.12 การดำเนินการวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลและ คณะเทศมนตรีล่าช้าเกินสมควร	12
1.13 กรณีนายอำเภอละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามที่ระบุไว้ท้ายหนังสืออนุญาต	12
1.14 กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและการอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอวิธีการชั่วคราว	13
1.15 คำสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลเนื่องจากผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด	14

1.16	กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติที่สั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาล และขอให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษา	14
1.17	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	15
1.18	กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติตามคำพิพากษาในการ วินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล	16
1.19	กรณีคำสั่งที่ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ขอลาอุปสมบทในขณะที่ดำรงตำแหน่ง	17
1.20	กรณีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติจากการที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ประจำ ในท้องถิ่น	17
1.21	กรณีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติจากการมิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	18
1.22	นายกเทศมนตรีฟ้องคดีต่อศาลขณะที่พ้นจากสมาชิกภาพ	19
1.23	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติที่ประชุมสภา ฯ ซึ่งประชุมเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมาย.....	19
1.24	การลงมติให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งโดยมิชอบ	20
1.25	กรณีอ้างว่ามีพฤติกรรมทุจริตในการดำเนินการจัดทำงบประมาณโดยไม่ถูกต้อง	21
1.26	กรณีสมาชิกสภาเทศบาลมีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่ทำให้แก่เทศบาล	21
1.27	กรณีลักษณะต้องห้ามของการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเนื่องจากยังดำรงตำแหน่งอื่น อยู่ในขณะรับเลือกตั้ง	22
1.28	กรณีการละเลยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่เสนอ	23
1.29	กรณีอ้างว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นเนื่องจากขาดคุณสมบัติ	23
1.30	การออกคำสั่งให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเนื่องจาก มีส่วนได้เสียทางอ้อมในสัญญา	24
1.31	คำสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	25
1.32	กรณีพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากมีพฤติกรรมในทางทุจริตโดยมีส่วนได้เสียในการทำสัญญา	26
1.33	กรณีขาดคุณสมบัติในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	27
1.34	กรณีอ้างว่ามีพฤติกรรมทุจริตเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	27
1.35	กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นเนื่องจาก มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่	28

2	คดีเกี่ยวกับการประชุมสภาท้องถิ่น	29
2.1	การประชุมสภาท้องถิ่นกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมิชอบ	29
3	คดีเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น	30
3.1	การเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยมิชอบ	30
3.2	คณะเทศมนตรีเสนอร่างข้อบัญญัติโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	32
3.3	กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติชั่วคราวงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีโดยมิชอบ	32
4	คดีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น	34
4.1	การคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	34
4.2	กรณีอ้างว่าคำสั่งย้ายไปดำรงตำแหน่งไม่ชอบโดยเป็นการเลือกปฏิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ข้าราชการบางราย	34
4.3	การแต่งตั้งและการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการโดยมิชอบ	35
4.4	การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยโดยล่าช้าเกินสมควร	37
5	คดีเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและรายได้ของท้องถิ่น	39
5.1	การกำหนดทำเลที่ตั้งทรัพย์สินและราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	39
5.2	การรับประเมินตามแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่และการรับชำระภาษีบำรุงท้องที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย	40
5.3	การออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	40
5.4	การประเมินภาษีไม่ชอบเนื่องจากไม่ให้โอกาสชี้แจงแสดงพยานหลักฐาน	42
5.5	การประเมินภาษีโรงเรือนโดยมิชอบ	43
6	คดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครอง	44
6.1	ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) โดยมิชอบ	44
6.2	การกระทำละเมิดทางปกครองกรณีอ้างว่าเป็นการใช้จ่ายงบประมาณโดยมิชอบ	45
6.3	การเรียกให้ข้าราชการซึ่งเกษียณอายุใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดจากการปฏิบัติหน้าที่	46

6.4	การออกคำสั่งที่มีลักษณะผิดพลาดอย่างชัดแจ้งอย่างร้ายแรง ซึ่งถือเสมือนว่า ไม่มีการออกคำสั่งทางปกครอง	46
6.5	การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด โดยมิชอบด้วยกฎหมาย	47
6.6	การปรับปรุงถนนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	48
6.7	การดำเนินการขุดคูส่งน้ำและถมถนนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	49
6.8	การดำเนินการถมดินในที่สาธารณะประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย	50
6.9	การขอใช้ที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	51
6.10	บุกรุกที่ดินเอกชนเพื่อทำถนนสาธารณะ	51
6.11	กรณีอ้างว่าหน่วยงานทางปกครองกระทำละเมิดจากการคัดลอกเลียนแบบแปลน ของผู้ยื่นของสอบราคา	52
6.12	กรณีอ้างว่ากระทำละเมิดจากการไม่ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร	52
7	คดีเกี่ยวกับที่สาธารณะ	54
7.1	กรณีเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการดูแลที่สาธารณะประโยชน์ของนายอำเภอ	54
7.2	กรณีขอให้ดำเนินการแลกคืนที่ดินที่อุทิศให้เป็นถนนแปลงเดิมกับที่ดินแปลงอื่น	54
7.3	กรณีอ้างว่าบุกรุกที่ดินเอกชนเพื่อทำถนนสาธารณะ	56
7.4	กรณีไม่ห่วงกันแนวเขตปล่อยให้เอกชนบุกรุกทางสาธารณะประโยชน์	56
8	คดีเกี่ยวกับค่าเช่าบ้านข้าราชการ	58
8.1	การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ	58
8.2	สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองกรณีฟ้องโต้แย้งการปฏิบัติตามหนังสือ กระทรวงการคลังซึ่งมีสถานะเป็นกฎ	59
8.3	คำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านไม่ชอบ	60
8.4	สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527	60
8.5	คำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านที่ไม่ชอบ	61

9	คดีเกี่ยวกับการพัสดุ และสัญญาทางปกครอง	63
9.1	การทำข้อตกลงเพิ่มเติมด้วยวาจานอกเหนือสัญญาทางปกครองเดิม	63
9.2	คำสั่งยกเลิกการประกวดราคาไม่ชอบด้วยกฎหมาย	64
9.3	ผู้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าก่อสร้างสำหรับงานพิเศษนอกเหนือจากสัญญา	65
9.4	สัญญาทางปกครองซึ่งมีลักษณะเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการ	66
9.5	กรณีขอให้ยกเลิกมติของคณะกรรมการที่ให้ยกเลิกการสอบราคาโดยมิชอบ	67
9.6	ผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกเงินค่าชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K)	68
9.7	การยกเลิกการประกวดราคาโดยไม่ดำเนินการเปิดซองเสนอราคาโดยมิชอบ	69
10	คดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	70
10.1	เจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535	70
10.2	เทศบาลละเลยไม่ดำเนินการก่อสร้างซ่อมแซมถนน	71
10.3	เทศบาลละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการรื้อถอนอาคารที่สร้างโดยผิดกฎหมาย	71
10.4	หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งถอดถอนรายชื่อผู้ค้าแผงลอย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	72
10.5	หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าในการแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองโรงสีข้าวภายในระยะเวลาอันสมควร	73
10.6	หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยในการควบคุมดูแลโรงงาน กรณีก่อให้เกิดสิ่งปฏิกูลและมลภาวะทางเสียง	74
10.7	เจ้าพนักงานที่ดินละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าในการออกโฉนดที่ดิน	74
10.8	รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้เงินค่าทดแทนเต็มตามจำนวนที่อุทธรณ์แล้ว ต่อมาผู้ถูกเวนคืนนำคดีมาฟ้องขอให้จ่ายค่าทดแทนเพิ่มขึ้นอีก	75
10.9	การขอคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเหลือจากการใช้สอยตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน	77